

ΙΛΙΣΣΟΣ

6

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1945 * ΑΘΗΝΑΙ ΤΣΩΡΤΣΙΑ 14 * ΤΗΛ 21-886

ΙΛΙΣΣΟΣ: ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ * ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ * ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΤΣΠΙΣΜΟΣ * ΚΡΙΤΙΚΗ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΚΟΣΜΟΘΕΩΡΙΑΣ * ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΠΛΑΪΣΙΟ * ΤΙΜΗ 10 ΔΡ. * ΕΥΘΥΝΗ: Κ. ΟΛΗΓΑΙΟΣ

Παρακαλούνται οι συνδρομηταί, πού δέν τούδε είναι μεγάλη δυσκολία νά στείλουν τή συνδρομή τους: Κατάστημα Μ. Σαλιβέρου, Γωρτσιλιά (Σταδίου) 14. * Η συνδρομή είναι πάντοτε 10 δρ. τὸ φύλλο (ἀριθμῶς) καί καταβάλλεται γιά σειρά φύλλων, ὡς τὸν ἀριθμὸ 10, 15, 20 κλπ.

ΑΓΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Μιά δημοκρατία υπάρχει, ἡ ἀνθρωπιστική. Κάθε ἄλλη πολιτειακή μορφή, πού πέρνει αὐτὸν τὸν χαρακτηρισμό, κάνει ἀπάτη. Ἀπάτη εἶναι ἡ ἀστική, βασιλευμένη ἢ μὴ, δημοκρατία. Ἀπάτη εἶναι ἡ σοσιαλιστική, κομμουνιστική ἢ φιλελεύθερη, δημοκρατία. Ἀπάτη εἶναι κάθε δημοκρατία πού ἔχει ἐπικεφαλῆς ἕναν ἄρχοντα.

Ἐφόσον κάθε πολιτεία ἀποβλέπει στήν ἐξυπηρέτηση τοῦ ἀνθρώπου καί ἐφόσον ὁ ἀνθρώπος εἶναι ζευγος δύο ἀρχῶν, δέν μπορεῖ μὴ μοναρχουμένη πολιτεία νά εἶναι ὀρθή. Δέν μπορεῖ νά ἐξασφαλίσῃ τὰ αἰτήματα τοῦ διφυοῦς ἀνθρώπου. Θά εἶναι πάντα μιὰ ἐστία ἀνωμαλίας. Θά δημιουργῆ πάντα τὴν ἐσωτερική ταραχή καί τις ἐξωτερικές ἐρίδες πού φέρνουν τὸν πόλεμο.

Πολιτεία μοναρχουμένη εἶναι πάντοτε φασισμός. Φασισμός «ἐνεργεί» ἢ «δυναμεί». Ὁ ἕνας κυβερνήτης, κοινωβουλευτικός ἢ ὄχι, εἶναι καφάλιον κινδύνου. Ὁ προεδρικός ἢ βασιλικὸς ἀνάτατος καί «ἀνεύθυνος ρυθμιστής» εἶναι τὸ ἐχέγγυο πάσης ἀνωμαλίας.

Ἀνεύθυνος ρυθμιστής! Τὸ ἄωτον τῆς φασιστικῆς ἰδέας! Ὁ τύπος αὐτὸς πού περιέχει ὅ,τι εἶναι δυνατόν νά χαρακτηρισθῆ ὡς ἀναίσχυντον, ὀφίσταται ἐντούτοις σὰν ἐπιτέγασμα «δημοκρατικῶν» πολιτειῶν. Τὸ κάθε δικτατορικὸν κτήνος τί ἄλλο εἶναι παρὰ ἕνας ἀνεξέλεγκτος ρυθμιστής;

Ἡ Ἀπάτη ἔχει σκεπάσει μὲ τις σταχτιές φτεροῦδες τῆς τῆν ἀνθρώπινη κοινωνία. Κάτω ἀπ' αὐτὴν στενάζει ἡ ἀνθρωπότης ἀνέκαθεν. Καί ἡ Ἀθηναϊκή δημοκρατία ἀκόμη ἦταν ψέμμα. Ἐνας ὄρμαθὸς ἰσχυρῶν, ἔχοντας στρατιῆς δούλων μὲ δικαίωμα ζωῆς καί θανάτου ἐπάνω τους, εἶχαν φτιάξει αὐτὸ τὸ εἶδωλο πολιτείας γιά τὸν ἑαυτὸ τους.

Τρομαχτική ὀλιγαρχία «ἀρίστων». Ἀριστοκρατική δυναστεία πού χῶριζε τοὺς ἀνθρώπους σὲ «ἐλεύθερους» καί «δούλους». Βάρβαρος κόσμος κι' αὐτὸς σὰν τὸν κόσμο τῆς Ἀνατολῆς πού τὸν ὠνόμαζαν βάρβαρο. Ἀπάτη καί ψευτιά.

Ὅσο κρατεῖ αὐτὴ ἡ ἀπάτη καί ἡ πλάνη, ὁ βίος τῆς ἀνθρώπινης κοινότητος θά εἶναι τραγικός. Ἐκρήξει, ἢ μιὰ πάνω στήν ἄλλη, τοῦ κοινωνικοῦ ἠφαιστείου, θά σημειώσουν μιὰ πορεία γεμάτη ἀπὸ ἀγωνίες καί αἶμα. Καί ἡ μόνη αἰτία, ἡ μόνιμη ἀφορμὴ θά εἶναι πάντοτε ἡ πλάνη τῆς μοναρχίας, τοῦ ἐνὸς ἀνωτάτου ἄρχοντα, τοῦ ἀτελοῦς ρυθμιστικοῦ μηχανοῦ.

Ἡ εἰρήνη θά εἶναι πάντα ἕνα ὄνειρο ἄφταστο, γιὰ τὴν ἰσορροπία τῶν δύο ἀκατάλυτων στοιχείων τοῦ κόσμου πού τὴν ἐπιτυγχάνει, θά εἶναι πάντα ἀποκλεισμένη, γιὰ τὴν πάντα μὲ παράφρονα ἐπιμονὴ θά σπρώχνεται ψηλὰ τὸ ἕνα σκέλος τῆς ζυγαρίας.

Ὅμως ἡ πλάνη δὲ θά κρατήσῃ αἰώνια. Ἡ ἀληθινὴ δημοκρατία θαμνοφύγει σὲς καρδιές τῶν ἀνθρώπων. Θά γίνῃ συνειδητὸ τὸ ἀληθινὸ «κράτος δήμου», τὸ κυριαρχικὸ κράμα λαοῦ, τὸ χρηστὸ καί ὑγιεινὸ μίγμα, ἡ ἰσορροπημένη πολιτεία τῶν δύο συναρχόντων. Γιατὶ αὐτὴ μόνον πού δέν εἶναι μονόπανθη καί ἀνάπηρη πολιτεία, ἀλλὰ πλήρης καί ὠλοκληρωμένη, θά δώσῃ τοὺς καρπούς τῆς μόνιμης εἰρήνης. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἀγνή δημοκρατία, ἡ δημοκρατία ἡ ἀνθρωπιστική.

ΣΤΟΙΧΕΪΑ

ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΣΩΡΤΣΙΑ - ΑΤΤΛΗ. * Ἄλλο σημεῖον, πού δείχνει ὅτι βιώνουμε ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν γησίων ἀνθρωπιστικῶν ἀντιλήψεων σὲ κυρίως πολιτικὸ ἐπίπεδον, εἶναι ἡ ἐπίσημος ἀγγλικὴ δὺὰς Τσῶρτσιλ - Ἀττλῆ εἰς τὸ συνέδριον τῶν Μεγάλων, πρὸ τῶν ἐκλογῶν. * Ἄς

μὴ μᾶς διαφεύγει τὸ νόημα αὐτῆς τῆς διπλῆς παραστάσεως τῆς Ἀγγλίας σὲ διεθνῆς προσκλήσιον. Ὅσο γιά τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆν ἀνθρωπιστική, εἶναι καλὸ, γιὰ τὴν περιέχει στοιχεῖα συγκατάβασης, φιλίας καί εὐρύνης γιά τὸν κόσμο. Εἶναι ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀποτέλεσμα ἐκλογῆς κατὰ ταξικὴν συνειδησιν καί ὄχι κατὰ συνειδησιν ἀκεραίου ἀνθρώπου, ἀνθρωπιστικήν.

ΘΕΡΣΙΤΟΚΡΑΤΙΑ. * Ὅταν οἱ Ὀμηρικοί Ἕλληνας ἐπηγαστὴν Τροία, δέκα χρόνια πολιορκουσαν τὴ δυνατὴ πολιτεία, χωλοῖς νά φέρνουν ἀποτέλεσμα. Ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων πού ἦταν ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας, θέλησε νά ἐξακριβώσῃ τὸ ἠθικὸ τοῦ στρατοῦ κι ἔκαμε νά διαδοθῆ πὺς ἀποφάσισε τάχα νά παρατήσῃ τὴν ἀβέβαιη ἐπιχείρησι καί νά γυρίσῃ στὴν Ἑλλάδα. Τότε ἀληθινὰ φάνηκε πὺς μεγάλο μέρος τοῦ στρατοῦ εὐχαρίστως θ' ἄφηνε τὸν ἀγῶνα. Ὁ Ὀδυσσεὺς τότε, πού κατάλαβε τὴν πρόθεσι τοῦ ἀρχιστρατήγου, τινάχθηκε μέσα σὲς τάξεις τῶν πολεμιστῶν καί μιλώντας, παραινώντας τοὺς ἔφερε στὰ συγκαλά τους, ζυπνώντας τους πάλι τὸ αἶσθημα τῆς τιμῆς, πού ἀπ' τοὺς μακροχρόνιους κόπους πῆγε νά λυγίσῃ. Τότε ἀντιμετώπισε κι ἕναν ἀχρεῖο στρατιώτη, πού περισσότερο ἀπ' ὅλους παρακινούσε στὴν ἐγκατάλειψη τοῦ ἀγῶνα καί κατηγοροῦσε ξεδιάντροπα τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀρχηγούς, ὅτι ἔκαναν τὸν πόλεμο γιά τὰ συμφέροντά τους. Αὐτὸς ἦταν ὁ Θερσίτης. - Ὁ Ὀδυσσεὺς οὐτε προτροπὲς τοῦ ἔκανε, οὐτε συζήτησι ἔπιασε μὲ δαῦτον, παρὰ τοῦ ἔδωσε μιὰ γερὴ μὲ τὴ μαγκούρα σὲ κεφάλι, πού τοῦ ἐπρήστηκε ἀμέσως καί «Μὴ σὲ ξαναδῶ» τοῦ λέει «νά σαλιονίζῃς μὲ σὲ στὸ στρατόπεδο, γιὰ τὴν θά σὲ γδύσω καί θά σὲ κάνω ἔτσι πού νά πᾶς κλαίγοντας στὰ καράβια νά γαιτρευθῆς». Τὸ νά φερθῆ κανεῖς ἔτσι σ' ἕναν ἀχρεῖον ἀνθρώπο εἶναι δίκαιος τρόπος. Θερσίτες ὑπάρχουν πάντοτε, πού πρέπει νά τιμωροῦνται ἔτσι. * Ἐνας ἄξιος ὅμως καί ὄχι ἀχρεῖος ἀνθρώπος, ἕνας ἡρωϊκὸς καί τίμιος ἀγωνιστής, πού κατηγορεῖ, ἀντιμετωπίζεται ἡρωϊκὰ καί τίμια. Καί ὅταν ἀντικρύσῃ τὸν καλύτερο, προσφέρει τὸ ἀντρίκειο καί ἀγαθὸ του σέβας. [Σημ. Τὸ θερσιτικὸ ἐπεισόδιο φαίνεται μᾶλλον κομμουνιστικὸ κίνημα, κάτι πού παρακολουθεῖ πάντοτε μιὰ πολεμικὴ περιπέτεια. Ὁ Ἀγαμέμνων θέλησε νά σπρώξῃ στὴν ἐκδήλωσι τοῦ κινήματος πού ἔβασκε, γιά νά τὸ πατάξῃ καίρια. Ἡ παράστασι τῆς σκηνῆς, ἡ περιγραφή τοῦ ἐκτρώματος «Θερσίτης» καί αὐτὸ τὸ ὄνομά του (= θρασύτης) εἶναι ἀνάλογα ἐνὸς ἰσόθεου ποιητῆ ὅπως ὁ Ὀμηρος].

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΗΣ ΟΛΗΓΗΣ

Ἡ Ὀληγη εἶναι ἡ πατρίδα τοῦ Ὀληγαίου, τοῦ ὑπευθύνου τοῦ «Ἰλισσοῦ». Ἐκεῖ βρίσκεται τὸ περίφημο «Ἰερὸ θηρίον», μιὰ ἠλεκτρικὴ παραγωγὸς πού ἀπλώνει τὰ καλωδία τῆς σάν πικνὸ πλέγμα σ' ὅλη τὴ χώρα ὡς τὴ μικρότερη κατοικία τοῦ μικρότερου χωριοῦ. Ἐκεῖ οἱ τροφῆς καί τὰ ἀγαθὰ πηγαινουν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Κανεῖς δὲν ἐργάζεται μὲ τὴν ἔννοιαν πού ξέρουμε. Χορεύουν, τραγουδοῦν, ταξιδεύουν, φτιάνουν θεωρίες καί συντηροῦν τὴν αἰώνια ζωὴ τοῦ Ἰεροῦ θηριοῦ μ' ἕναν τρόπο λατρευτικόν. Οἱ Ὀληγαῖοι εἶναι ἀγαθῶτατοι, σάν παιδιά. Λένε πὺς ἡ πολιτεία τους εἶναι τὸ ἀνθρωπιστικὸ ὑπόδειγμα καί τέτοιος παράδεισος θέλουν νά γίνῃ ὅλος ὁ κόσμος.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ἡ πλημμύρα τῶν ἐντύπων, ἡ μεγάλη προσφορὰ πνευματικοῦ ἐμπορεύματος, δίνει τὴν εὐχέρεια στὸν ἀγοραστὴ νά κάνει ἐπιλογὴ. Ὅπως ἂν ἡ ἀγορὰ πλημμυρίσῃ ἀπὸ φρούτα π.χ. μπορεῖ κανεῖς νά κάνει μὲ ὅλη του τὴν ἀνεση διάλεγμα. Στὸ διάλεγμα ὅμως τοῦ πνευματικοῦ ἐμπορεύματος ὑπάρχει ὀπωσδήποτε κάποια δυσκολία. Προσοχή. Ἡ πλημμύρα αὐτὴ εἶναι ἀπὸ τὴν πιὸ κατώτερη πρᾶμτεια. Προσφορὰ τοῦ πιὸ πρόστυχου ὀλιγοῦ Νοθεία καί «υποκατάστατα». Ἐνας σωστός ἐκτραχλησμός τῆς πνευματικῆς ἀγορᾶς. Δέν ὑπάρχουν πρῶτες ὄλες, ἦγουν πρόσωπα συμπαγῆ καί ἄλυτα. Γι' αὐτὸ σερβίρονται ἀποσυντεθειμένα, νοθευμένα καί μπαχαροκαμουφλαρισμένα φαγώσιμα τοῦ πνεύματος. Ἀριστεροί, δεξιοί καί τοῦ κέντρου ἔχουν ἀνοίξει τοὺς ὄχετους τῶν καί βγάζουν στὴν ἀγορὰ, τὰ διατιμημένα τους φύλλα, εικοσάδραχμα, πενήντάδραχμα ἢ ἄλλα ἔντυπα μὲ μεγαλύτερη τιμολόγησι καί ὅλα εἶναι νοθεία, νοθεία καί πάλι νοθεία.

ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΣ

Ἡ μυστικότης εἶναι γνώρισμα φασιστοκομμουνιστικόν. Εἶναι γνώρισμα μοναρχουμένου καθεστώτος. Γενικώτερα, ἡ μυστικότης εἶναι ὄπλο τοῦ κακοῦ, τὸ ἔχουν οἱ κακοποιοὶ κάθε εἶδους, ἀπὸ τὸ μικρότερο λαποδύτη καί ἀπατεῶνα ὡς τὸν φοβερώτερο ληστὴ τοῦ βουνοῦ ἢ τοῦ χρηματιστηρίου. Μυστικότης εἶναι βέβαιον σημεῖον ἐχθρικῆς περιοχῆς. Ἀντικρούζει μυστικότητα; Ἐχθρὸς παραδοκεῖ, παγὶς περιμένει. Ὅς σήμερα δέν ὑπάρχει «πολιτικὴ» χωρὶς μυστικότητα. Διότι δέν ὑπάρχει ἄλλο ἀπὸ ἀπιστία κι ἐχθρότης. Ὅμως ὁ ἀνθρωπισμὸς δέν ἔχει μυστικόν, γιὰ τὸ δέν ἔχει ἐχθρότητα. Εἶναι μόνον φιλία καί συνεννόησι.

ΟΙ ΣΚΛΑΒΟΙ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Τελοσπάντων αὐτοῖ οἱ προσγειωμένοι, οἱ «ἐδαφωμένοι», τί φρονιμάνθρωποι πού εἶναι! Ἐχουν συμβῆλαιο ἀσφαλείας μὲ τὴν τρανὴ ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία «ἡ Πραγματικότης». Περπατοῦν στὰ σίγαυρα καί τις κυριακῆς φοροῦν τὰ καλὰ τους γεμάτοι ἱκανοποίησι ὅτι ὅλη τὴ βδομάδα περπάτησαν στὴν ἀσφαλτωμένη λεωφόρο καί τὰ κατάστιχα τους εἶναι παστρικά μὲ ζυγισμένα τὰ Δοῦνα καί τὰ Λαβεῖν. Μὰ τὸ πόσο βαρεῖα εἶναι αὐτὴ ἡ θεληματικὰ ἀγνοημένη σκλαβία τους, ἀρχίζουν νά τὸ νιώθουν, μόλις περάσουν κάποιο ὄριο ἡλικίας. Τότε, ἡ πραγματικότης πού εἶναι πάντα νέα καί σφριγηλὴ καί πάει μὲ ζωηρὸ βῆμα, τοὺς σέρνει πίσω τῆς μ' ἕναν τρόπο γελοῖο καί σπαρραχτικὸ μαζί. Τρέχει μπροστὰ αὐτὴ σάν ρωμαλέο κορίτσι καί τραβᾷ τοὺς δύστυχους σκλάβους μὲ σκληρὰ ἀφάνταστη, ἀδιαφορόντας ἂν σέρνονται καί γδέρνονται καί παρμωφώνονται.

ΤΟ ΜΟΝΟ ΚΕΡΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΓΗ ΕΙΝΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΤΟΥ

Ἡ ἡμέρα αὐτὴ δὲ θὰ εἶναι γιὰ σᾶς φῶς, ἀλλὰ σκοτάδι. Τότε θὰ μοιάζετε μὲ ἄνθρωπο πού φεύγει ἀπὸ τὸ λιοντάρι καὶ πέφτει ἀπάνω σὲ ἀρκούδα ἢ σὲ ἄνθρωπο, πού μπαίνει σὲ σπῆτι καὶ ἀκουμπάει τὸ χέρι στὸν τοῖχο γὰ στήριχτῆ καὶ κεῖ τὸν δαγκώνει φίδι. Πλεμᾶτε νὰ βγάλετε ἀπ' τὸ νοῦ σας τὴν κακὴ ἡμέρα πού ἐρχεται καὶ κάθεστε ἀμέριμνοι πάνω στὴν πολυθρόνα τῆς ἀρπαγῆς. Πλαγιάζετε πάνω σὲ κρεβάτια χρυσᾶ, ξεπλώνετε στὰ μαλακὰ σας στρώματα, τρώτε τ' ἀρνιά ἀπὸ τὸ κοπάδι καὶ τοὺς μύσους μέσα ἀπ' τὴν ἀγέλη. Διασκεδάζετε μὲ τὰ μουσικὰ ὄργανα, πίνετε ποτὰ, ἀλείφετε μὲ ἀρώματα καὶ λέτε: ἀποκηθήσαμε μὲ τὴν ἀξία μας. Μὰ γι' αὐτὸ θὰ ρθῆ ἡ ὥρα τῆς τυραννίας γιὰ σᾶς. (Ἄμως ε', στ').

Ἄλοιοιμονο σ' ἐκείνους πού ἔχουν μέσ' στὸ νοῦ τους τὴν ἀνομία καὶ μηχανεύονται τὸ κακὸ πλῆγιασμένον στὸ κρεβάτι τους, μόλις φέξῃ ἡ αὐγὴ, βάζουν σ' ἐνέργεια τὸ κακὸ πού διαλογίστηκαν. Ἐπιθυμοῦν ἀγροῦς καὶ τοὺς παίρνουν μὲ τὴ βία, ἐπιθυμοῦν σπῆτια καὶ τὰ ἀρπάζουν. Ἔτσι ἀποκοῦν περιουσίας δολόκληρες. Ἄλοιοιμονο ὁμως σ' αὐτούς, γιὰ τὴ τιμωρία ἐρχεται στὴν ὥρα τῆς. Θὰ ρθῆ ἡ ἡμέρα τῆς δικαιοσύνης. Τότε θὰ σφρηλατηθοῦν τὰ μαχαίρια νὰ γίνουν ὕνιά καὶ οἱ λόγες θὰ γίνουν δρεπάνια καὶ οὔτε πιά θὰ ξέρουν πόλεμο καὶ ὁ καθένας θὰ κάθεται κάτω ἀπὸ τὸ κλῆμα του καὶ κάτω ἀπὸ τὴ συκιά του. Ὁλοὶ οἱ λαοὶ θὰ περπατοῦν στὸ δρόμο τῆς εἰρήνης (Μιχαίας δ').

Ἄλοιοιμονο, χάθησαν ἀπὸ τὴ γῆ οἱ ὄσιοι, χάθηκαν οἱ τίμοι. Ὁλοὶ παραμονεύουν γιὰ αἰ-

ΦΩΝΗ ΒΟΩΝΤΟΣ

μα' κυνηγαίει καθέννας τὸν ἀδερφό του ὅπου νὰ τὸν ἐξολοθρεύῃ. Τὰ χέρια τους τὰ ἔχουν ἔτοιμα γιὰ κακὸ. Ὁ ἀρχοντας ἀπαιτεῖ καὶ ὁ δικαστὴς δικάζει κατὰ τὴν πληρωμὴ, ὁ δυνατὸς δὲ δυσκολεύεται νὰ ἐκφράξῃ τὴς πονηρῆς τοῦ ἐπιθυμῆς καὶ νὰ τὴς ἱκανοποιῇ. Ὁ καλύτερός τους μοιάζει μὲ ἀγκάθι. Τώρα λοιπὸν θ' ἀρχίσῃ ἡ ἀμηχανία τους. Σὲ φίλο δὲ θὰ ἐμπιστευοῦνται, δὲ θάχουν θάρρος σὲ οἰκεῖο. Θὰ φοβῶνται νὰ ἐκφραστοῦν στὴ γυναίκα τους. Ὁ γιὸς θὰ περιφρονῇ τὸν πατέρα, ἡ κόρη θὰ σηκώνεται κατὰ τῆς μητέρας τῆς, ἡ νύφη κατὰ τῆς πεθερᾶς τῆς· οἱ ἐχθροὶ τους θὰ εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ τους. (ζ').

Ἄλοιοιμονο στὴ γῆ τῶν αἱμάτων! Εἶναι δολόκληρη ψευτιά καὶ ἀρπαγὴ. Ἀκούεται ὁ κρότος τῆς μάστιγος πού χτυπᾷ τ' ἄλογα, ὁ θόρυβος τῶν τροχῶν, ἄλογα πού ὀρνοῦν, ἄρματα πού ἀνακηδοῦν, ἱππέας πού καβαλικεύει, σπαθὶ πού ἀστράφει, καὶ νά, πλήθος πληγωμένοι, μεγάλοι ἀριθμοὶ ἀπὸ πτώματα, δὲν ἔχουν τελειωμὸ, σκοντάφτει κανεὶς πάνω στὰ πτώματα. (Ναούμ).

Βλέπω τὴν ἀνομία, τὴ δυστυχία, τὴν ἀρπαγὴ καὶ τὴν ἀδικία καὶ αὐτοὺς πού σηκώνουν πόλεμο καὶ διχόνοια. Ὁ νόμος κοιμᾶται, κρίσι σωστὴ δὲ βγαίνει, τὸ δίκιο πατιέται. Οἱ δίκαιοι καταπίνονται, οἱ ἄνθρωποι μοιάζουν τὰ ψάρια τῆς θάλασσας καὶ τὰ ἐρπετὰ διχῶς πίστη καὶ δρόμο. (Ἀββακούμ).

Θ' ἀφανιστοῦν ὅλα τὰ πράγματα τῆς γῆς, ἄνθρωποι καὶ ζῶα. Κοντὰ εἶναι ἡ μεγάλη ἡμέρα τῆς ὀργῆς καὶ τῆς θλίψης, ἡ ἡμέρα τῆς

ἐρήμωσης καὶ τοῦ ἀφανισμοῦ. Σὲν τυφλοὶ θὰ περπατοῦν, τὸ αἷμα τους θὰ χυθῆ καὶ οἱ σάρκες τους θὰ γίνουν σκόνη. Τὸ χρυσάφι δὲ θὰ σώσῃ κανέναν. — Μαζευτῆτε καὶ ἐλάτε στὸν δρόμο τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς κλωσῆς, ἴσως σωθῆτε. — Ἄλλιοιμονο στὴ μολυσμένη, τὴ σιγματισμένη γῆ. Ἀρχοντες λιοντάρια πού οὐρλιάζουν, δικαστὴς λύκοι, γραμματισμένοι δόλιες ὕαινες, βεβηλώνουν τὰ ἅγια, ὅλοι ἔχασαν τὴ ντροπὴ. Ζυγώνει λοιπὸν ἡ ἡμέρα τῆς μεγάλης λεηλασίας. Ὅργη καὶ ἀγανάκτηση θὰ χυθοῦν πάνω σ' ἔθνη καὶ λαούς. (Σοφοκίας).

Ἄλλη μιὰ φορὰ θὰ σεισθῆ ὁ οὐρανός, ἡ θάλασσα καὶ ὅλη ἡ γῆ. Ὑστερα θὰ φωτισθῆ ὁ οἶκος ὅλος ἀπὸ φῶς καὶ δόξα. (Ἄγγαιος).

Θὰ πλημμυρίσῃ πάλι ἡ γῆ ἀπὸ ἀγαθὰ καὶ παρηγορία. Θὰ ἐξαλειφθῆ ἡ ἀνομία σὲ μιὰ μέρα. Καὶ τὴν ἡμέρα αὐτὴ θὰ προσκαλέσῃ καθέννας τὸν πλησίον του κάτω ἀπὸ τὸ κλῆμα του καὶ κάτω ἀπ' τὴ συκιά του. (Ζαχαρίας γ').

Ὁ σπόρος τὴν εἰρήνης θὰ βλαστήσῃ, τὸ ἀμπέλι θὰ δώσῃ τὸν καρπὸ του, ἡ γῆ τὰ γεννήματά της καὶ ὁ οὐρανὸς τὴ δροσίαν του. Καθὼς ἔγινε κατὰρα καὶ δυστυχία, ἔτσι θὰ γίνῃ εὐλογία καὶ εὐτυχία. (η').

Χαίρει ἡ γῆ καὶ ἀλάλαξε. Ἐρχεται ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ σωτηρία. Θὰ ἐξολοθρευθῆ κάθε πολεμικὸ ἄρμα καὶ κάθε ὄπλο μάχης. Εἰρήνη στοὺς λαούς ἀπὸ τὴ μιὰ θάλασσα ὡς τὴν ἄλλη καὶ ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς. — Ἐρχεται ἡ ἡμέρα πού θὰ καίῃ σὰν καμίνι καὶ ὅλοι οἱ ὑπερήφανοι καὶ ὄσοι κἀνουν ἀσέβεια θὰ εἶναι σὰν ἄχυρο. Καὶ ἡ ἡμέρα αὐτὴ θὰ τοὺς κατακάψῃ, ὥστε νὰ μὴ τοὺς ἀφήσῃ κλαδί καὶ ρίζα. Ὑστερα θ' ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης. (Εἰλισαίος).

Στὴν εὐθὺμη στιγμὴ τοῦ συμποσίου ἐτέθη ἡ ἐρώτησις: Πῶς παρουσιάζεται ἡ σημερινὴ ἀνθρωπότης; — Ἐμίλησαν ὅλοι, μὰ περισσότερη ἐντύπωση ἔκαμε ὁ λόγος τοῦ ἀσπειότερου τῆς περᾶς, πού εἶπε, ὅσο θυμῶμαι ἀπάνω κάτω, τὰ ἐξῆς, μιλώντας, καθὼς συνήθιζε πάντοτε, σὲ ἀφογγὴ καθαρῶσαν. — Κύριοι, θὰ ἔθραυον τὸ ποτήριον τοῦτο πού κρατῶ ἀνὰ χεῖρας, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, ἀν' ἡ κεφαλὴ αὐτὴ δὲν κατώρθωνε νὰ δώσῃ τὴν καλύτεραν ἀπάντησιν εἰς τὸ τεθὲν ἐρώτημα. Ἡ δὴ ὁμως δὲν θέλω θραύσει αὐτὸ, ἀλλὰ θέλω πῆαι τὸ εὐγενὲς του περιεχόμενον, προτρέπων καὶ ἑμᾶς ὅπως μὲ μιμηθῆτε, καὶ εὐχόμενος ὅπως τοῦτο ἐνεργήσῃ σταθερῶς ἐπὶ τῆς προσοχῆς σας. Διότι θέλω εἰπεῖ πράγματα ἐκρυψήμαντα καὶ θὰ θλιθῶ πολὺ ἀν' τις ἐξ ὑμῶν ὑστερήσῃ εἰς τὴν παρακολούθησιν των. — Δοιπὸν, πῆαι εἰς ὑμῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ἦδη ἀρχομαι τοῦ λόγου. Κατὰ τὸ ἔτος 1914, κύριοι, ἡ ἀνθρωπότης ἐγκυμονοῦσε. Συμβούλιον καινεύθησαν τὴν περιστολίζεσθαι καὶ αἱ γυνῶμαι διεσκαυροῦντο ὡς κοπτερὰ ζῆφη. Ἡ κατὰστασις παρουσιάζετο ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα, καθ' ὅσον ἐτικαί τινες συνθήκαι προσέλαγον ὑποστολίαν. — Ὅταν αἱ ὄραι ἦλθον ἐγγυὸς καὶ ἔγινε πλέον ὄλος καταφανὴς ἡ πραγματικῶς ἐξαιρετικὴ δυσχέρεια τοῦ τοκετοῦ, ἡ γυνὴ τῆς χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως ἐκυριάρχησε καὶ ἡ καρποφόρος κοιλία ἠγοίχθη διὰ τῆς σπάθης. — Καὶ ἦχθησαν εἰς φῶς τρίδυμα. — Ἡ ὀψηλὴ λεχὼ ἐνέτεινε τὴν προσπάθειάν τῆς, ὅπως ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν τριῶν νεογεν-

νήτων, τῶν ὁποίων αἱ ἡμέραι ἐπλήθουν ὀμαλῶς. Εἰς τὴν μητρότητα ἡ λεχὼ ἐθυσίασεν ἄφρονον κάλλος καὶ ὑγείαν. (Διὰ τοῦτο ἔκτοτε πάσαι θεινῶς κοιτωμένη εἰς τὴν κλίνην καὶ πιθανῶς ἀποστειρωθεῖσα). — Τὰ βρέφη, τῶν ὁποίων τερατωδέστερα οὐδέποτε εἶδεν ἡ φύσις, ἐξεστράφησαν στοργικῶς, ἐδαπτισθησαν, ὀνομασθέντα, τὸ μὲν Ρωσσικὸς κομμουνισμὸς, τὸ δὲ Μοντερνισμὸς τῆς τέχνης; τὸ δὲ θεωρία τῆς σχετικότητος, καὶ προῆλθον εἰς ἡλικίαν θάλλοντα καὶ σφρηγῶντα. — Τὸν τρίδυμον τοῦτον καρπὸν, κύριοι, τὸν ἐν ἀμαρτίαις συλληφθέντα καὶ ἐν ἀνομίαις κυηθέντα, ἀπαντες καλῶς γνω-

ΟΙ ΤΡΙΕΙΣ ΠΛΗΓΕΣ

ρίζομαι. Πλὴν, θέλω προσπαθῆσαι νὰ φιλοτεχνήσω, ὅση μοι δύναμις, τὴν παρούσαν εἰκόνα τῆς ἀνθρωπότητος, παρουσιάζων, διὰ λιτῶν μὲν ἀλλὰ ζωηρῶν χρωμάτων, τὸ φαινόμενον τοῦ ἀνθρώπου τῶν ἡμερῶν μας. — Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔχει ὑποστῆ τρία τραύματα καὶ ἔχει λάθει τρεῖς πληγὰς. Ἡ μιὰ τοῦ διεστρέψαν τὴν κοιλίαν καὶ ἐξ αἰτίας τῆς διαρκῶς τρώγει καὶ διαρκῶς πεινά. Ἡ ἄλλη τοῦ διεστρέψαν τὴν καρδίαν, καὶ τὰ εἰσθηματὰ του ἀκολουθοῦν τὸν ἐκ τῆς πληγῆς αὐτῆς ἀταξικὸν καὶ ἀλλοπρόσκαλον ρυθμὸν. Ἡ τρίτη τοῦ ἦλθε κατὰ μέτωπον. Ἐγίνε συμφορμὸς εἰς τὴν ἐγκεφαλικὴν

ὄλην, ἡ κρίσις ἀνεμίχθη μὲ τὴν φαντασίαν, ἡ ἀντίληψις μὲ τὴν ὑπόθεσιν καὶ οἱ συλλογισμοὶ ἔχουν ρευστότητα καὶ ποικιλίαν ἀντιθέσεων, τὴν ὁποίαν δὲν εἶδεν κανεὶς ἄλλοτε οὔτε εἰς τὰ περιπετειώδη μυθιστορήματα. — Ὁ ἄνθρωπος, κύριοι, ἄλλοτε ἀπετέλεσε μιάν καὶ ἀδιαίτητον προσωπικότητα. Σήμερον ἔχει τόσας, ὅσα ὁ μυθολογικὸς Ἄργος ἔδμηται. Αἱ διαθέσεις πού κυριαρχοῦν κατὰ τὰς διαφόρους στιγμὰς προσδιορίζουν καὶ τὸ εἶδος τῆς σιγματίας αὐτῆς ἀτομικότητος. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἶναι τὸ πρόσωπον Α. Ἐπειτα ἀπὸ ἡμίσειαν ὥραν εἶναι Β, διὰ νὰ παρουσιασθῆ μετὰ ἔτερον ἡμίωρον ὡς Γ. Ἐχεῖ γίνεαι Πρωτεύς. Ἡ ἀόρατος προσωπικότης. Αἰρωτῆται εἰς τὸ διάστημα, νομίζεις ὅτι τὸν ἔχεις συλλάβει, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἔχει γίνεαι κενός καὶ δὲν ὑπάρχει. Ἀπουνηθεταὶ ἐκεῖ ἐνώπιόν σου καὶ ἀνασυνιστάται εἰς ἄλλο στοιχεῖον ὄλος διάφορον. — Σοῦ λέγει: Εἶμαι ἐγώ. Καὶ διερωτᾷσαι: Τί περιέχει ἡ θεσάλωσις αὐτῆ; Κάτι, ὅλα καὶ τίποτε συγχρόνως. Πηγαίνεις μαζὶ του, βαδίζεις εἰς τὸ πλευρόν σου, τοῦ ἀποτεινεις τὸν λόγον καὶ σοῦ ἀποκρίνεται. Ἄφνης στρέφεις καὶ δὲν τὸν ἀναγνωρίζεις. Ἦτο, δὲν εἶναι πλέον. Ἀγνοεῖς τί θὰ γίνῃ. Ἐκὸπη τὸ νῆμα τῆς συνεχείας, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν τὰ πράγματα δικαιολογοῦνται. Τὸ χθές, τὸ τώρα, τὸ ἀβριον εἶναι ἐνομοίαι ἄναρχοι καὶ αὐτοτελεῖς. — Δοιπὸν ἄς πῶμεν ἐν ποτήριον ἀκόμη καὶ ἄς εὐχρηθῶμεν ἐνδομύχως ὅτι ὁ καθένας ἐλπίζει, τηροῦντες ἐνός λεπτου σιγῆν.

- * Κυρίως τέχνη εἶναι ἡ διακόσμηση, ἡ διακοσμητικὴ ἔκφρασις καὶ ὁ ἁρμονικὸς λόγος (λογικὴ).
- * Ἐνδιαφέρον θὰ πῆ δρεξὴ γιὰ πρόσληψιν, ἐνεργητικὴ πρόσληψιν. Γιὰ νὰ διεγερθῆ τὸ ἐνδιαφέρον, πρέπει τὸ προσληπτέον (τὸ ἀγνωστο) νὰ προσεγγίσῃ τὸ προσλαμβάνον (τὸ γνωστό), πού μαζὶ του ἔχει ὀργανικὴ σχέση (μοναδολογικὴ, ἀνολογικὴ, μέρους καὶ ὄλου).
- * Τὸ πιὸ γνωστὸ εἶναι πάντα τὸ παρὸν (χρονικὰ καὶ τοπικὰ). Πρὸς τὸ γνωστὸ αὐτὸ, ἀναγόμενον καθὲ ἀγνωστο (παρελθοντικὸ, μελλοντικὸ, στατικο-θεωρητικὸ ἀγνωστο) γίνεταί ζωντανὴ ἐνομοία. Παράδειγμα: Γιὰ νὰ κἀνης ζωντανὴ τὴν ἐνομοία τῆς κίνησης τῆς γῆς π.χ., πρέπει νὰ τὴν ἀναγάγῃς στὴν παρῶσα σιγματικὴ καὶ θέση σου (καὶ ὄχι σὴ στιγμὴ καὶ σὴ θέση πού τὴ διδάχτηκες, τὴ διδάσκατος ἢ τῆς πληροφοροφθῆσης). Γενικὰ, ἡ ἀναγωγὴ καθὲ ἀριστου καὶ θεατοῦ στοιχεῖου στὴν παρῶσα σιγματικὴ καὶ θέση, τοῦ ρίχνει φῶς καὶ τοῦ δίνει ζωὴ.
- * Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού ἐπιζητεῖται τὸ ἀπόλυτο (πρὸς ὅποιον ὅπου εἶναι), ἀρχίζει ἡ πνευματικὴ ἀνισορροπία. Ἀποτέλεσμα, ἕνας ἐλαττωματικὸς ἄνθρωπος.
- * Ἐνας νέος ἄκουσ ἀπὸ τῆς μητέρας του αὐτά: «Ἐγὼ ὅτι ἐπρεπε νὰ κάμω γιὰ σένα τὸ ἔκαμα. Σ' ἔμαθα νὰ εἶσαι ἐλεύθερος. Γιὰ ὅτι,

κάμης εἶμαι ἡσυχη». Καὶ ἀπὸ τὸ δάσκαλό του ἄκουε αὐτά: «Εἶσαι ἕνας ἐγωιστής. Τόσο τυφλὴ εἶναι ἡ καρδιά σου, ὥστε μὲ νιώθεις πόσο ὑποφέρει ἕνας σκλαδωμένος. Δὲ σὲ ἐξεγείρει καθόλου αὐτὸ πού γίνεταί διπλα σου, δὲ σοῦ φέρνει ντροπὴ πού εἶσαι ἀφέντης ἀνάμεσα σὲ σκλαδούς. Θὰ ἦσουν ἄνθρωπος ἐλεύθερος, ἀν ζῴσες ἀνάμεσα σὲ ἀνθρώπους. Στὸ ἀγώνισμα τῆς ζωῆς δὲν τρέχεις ἀνάμεσα σὲ συναγωνιστὰς ἴσους καὶ ἀκέραιους, ἀλλὰ στραβούς, κουτσούς, ἀρρώστους, πεινασμένους. Νὰ ἡ ντροπὴ πού δὲν τὴ νιώθεις».

* Ἡ «πραγματικότης», ὅπως τὴν ἐνομοῦν οἱ περισσότεροι σήμερα, εἶναι ἡ ἐπιφανειακὴ ὑπόθεσις. Εἶναι τὰ φαινόμενα τῆς «ὀρμῆς» τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι ἡ «φαινομένη» πραγματικότης. Κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴ «ζωτικὴ» τρικυμία, βρῖσκειται ἡ ἀσάλευτη καὶ σῶνα πραγματικότης, ἡ «νοοῦσα» πραγματικότης. Ἐχει βαθεῖα θεμέλια καὶ ρίζες πού ἀντλοῦν χυμοὺς ἀπὸ τὸν ἄπαιτο πυθμῆνα τοῦ μυθολογικοῦ Ὀκεανοῦ, τοῦ ἀθάνατου τροφῆς τῆς πλάσης.

* Ὁ ἄνθρωπος πού δὲν ἔχει σενεδητὰς ἰδέας, ξεκαθαρισμένες, κάνει λάθη πού ζημιώνουν τὸν ἑαυτὸ του καὶ τοὺς ἄλλους. Εἶναι ἀνάγκη νὰ «ἔξερει τί τὸ γίνεταί» κατὰ τὸ κοινὰς λεγόμε-

νο Καὶ πρῶτα ἀπ' ὄλα πρέπει νὰ ἔχη ἕνα «πιστεύω», παστικὸ καὶ ὅσο μπορεῖ οἴγουρο. Πολλὰ τέτοια «πιστεύω» ὑπάρχουν ἔτοιμα καὶ δὲν ἔχει κανεὶς παρὰ νὰ διαλέξῃ. Πρέπει ὁμως νὰ τὰ δῇ καὶ νὰ τὰ δοκιμάσῃ, ὅπως κάνει μὲ ὄλα τὰ φῶνα του.

* Μιὰ κυρία εἶχε μιὰ ὀπηρέτρια, πού τὴν περιποιόταν πάρα πολὺ, σὰν νὰ ἦταν φίλη τῆς ἢ μέλος τῆς οἰκογένειας. Ἡ ὀπηρέτρια ἦταν ἐπίσης φιλότιμη, ἐργαζόταν μὲ ὄλη τῆς τὴν καρδιά, προλάβαινε καθὲ ἐπιθυμία τῶν κυρίων τῆς καὶ ἡ ζωὴ στοῦ σπιτιοῦ ἦταν εἰρηνικὴ καὶ ἀκίμωτη. Ὅταν ἡ φουρτοῦνα τῆς «πάλης τῶν τάξεων» ἐγλυψε τὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ, κατώρθωσε νὰ κἀνη τὴν κοπέλλα νὰ γλιστρήσῃ καὶ νὰ βρεθῆ στοῦ δρόμο, ἀπὸ «ἀποζημιώθηκε» καλὰ καὶ ἄκουσε καθὲ λόγο φρονιμάδας καὶ ἀγάπης ἀπὸ τὴ «φρασιστρά» κυρά. Πέρασε καιρὸς, ὅπου προχτὲς ἐξεδράστηκε στοῦ ἴδιο κατώφλι ἕνα ζωντανὸ πτώμα ὄλο πληγῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς, ἕνα κουρέλι πού δὲ φαινόταν πῶς θὰ εἶχε δρεξὴ γιὰ καμιά χαρὰ. Ἡ κυρία τὴν ἐμάζεψε καὶ πασιζεῖ νὰ τὴ συνεφέρῃ σὰν ἀδερφῆ τῆς. Ἀλήθεια μὲς τὸ πρᾶγμα εἶναι σπάνιο. Δυστυχῶς οἱ πιὸ πολλὰς «κυράδες» εἶναι φοβερὰ φασιστικὰ κτήνη, πού κἀνουν ἀβίωτη τὴ ζωὴ σὲ πλῆθος φτωχὰ καὶ ἀμοιρα πλάσματα.

ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ